

ACC. N:R M. 9530:1-4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Halland

Upptecknat av: Amanda Perseus

Härad: Höks

Adress: Blankered, Knäred

Socken: Knäred

Berättat av:

Uppteckningsår: 1943

Född år 1877 i Knäred.

Mätning som botemedel mot "den gula
 sjukan" s. 1-4.
 Medel mot "madalaj:" s. 2.

H. P. 16.

ACC. NR M. 9530:1.

Landskap: Skåneland Upptecknat av: Rnando Persson
 Härad: Ståls Adress: Blankared Märest
 Socken: Märest Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1877 i Märest

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om märkning som botemedel mot den gula sjukten. (Eversjukdomen).

H. G. 16.

Märkning som botemedel mot den gula sjukten var mycket vanlig här i Märest för en 60-70 år sedan och tidigare. Den verkställdes här av en bättersman skrinna, Lovisa Wodig Nyllbylkan, född 1821 död 1895.

Märningen ansåg i första hand att bota sjukdomen, men även att undersöka hur dåligt det var med den sjuke. Lofan Sumner använde sig vid märningen av en gul silkebräd. Den

Skriv endast på denna sida!

sjuke mättes från hässa till häst och från fingerspets till fingerspets på ut-
stäckta armar, var då rinte längden
lika med bredden var det dåligt med
den sjuke. Ledens mätningen var verk-
ställd, vilket helst skulle ske en tors-
dag, knöts tråden ihop till en ring ge-
nom denna skulle den sjuke 3 gånger
gå genom allt omedan kvinnan spot-
taden ett tag för var gång. Ledens
bands tråden om den sjukas arm eller
ben där den skulle sitta kvar tills
kuren hjälpt. Mätningen företogs som
regel blott en gång.

Med den gule sjukans följde som i de
flesta fall en annan sjukdom kallad
mochalsj. Den sjuke hade mist aptiten.
För detta onda visste även denna kvinna

kok. Hon gjorde i ordning en smörgås
av varjehanda. En smörgås brädskena
bräddes med smör och som pålägg lite
av den gula bräden, som den sjuke mättas
med, lite gul massa som skrapats från
en vägg som vepte åt nor, lite smutor
som skrapats av en bokhad hänskräva, lite
deg skrapad av baktbordet samt en kurrad-
lus som hon betade rätt på i kurrudet
på någon berrunge. Denna smörgås skulle
den sjuke äta. Givetvis visste hon ej vad
smörgåsen innehöll. Sedan fick den sjuke
epåsten igen. Hinnan skulle själv lösa
av den gula bräden från sjuklitjen.

Det var två kvinnor som jag vet om
här i Knäred som betade den gula
sjukan. Det var ovannämnda Larisa
Modig och hennes syster Kerski Malmros

ACC. NR. M. 9530:4.

IV

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

från Bällölk Anders även han var
båtmanshuset, han var född 1829 och
dog 1922.

Har ej kunnat få reda på om mätning-
mekaniken varit bruklig på andra orter
i Halland.